

KOMMUNLEDNINGSKONTORET
Grethe Fochsen

Översyn av regelverket för föreningsbidrag och lokalutnyttjande

Innehåll

1. Bakgrund	2
Beslut i kommunstyrelsen om översyn	2
Remiss och förankring med föreningar	2
2. Förslag till förändringar i regelverket för föreningsbidrag	2
Förtydligande av regler kring uppföljning och kontroll	2
Tydligare struktur och enklare språk i regelverket.....	3
Synpunkter från föreningar	4
3. Ny process för beredning och uppföljning av bidrag	4
4. Effektivt lokalutnyttjande	5
Lokaler och anläggningar för idrottsutövande	5
Tillgång till kommunala lokaler på tider då de inte används	5

1. Bakgrund

Beslut i kommunstyrelsen om översyn

Föreningsbidrag hanteras till övervägande del av kultur- och fritidsnämnden, och till en mindre del av socialnämnden (samverkansbidrag för sociala insatser). Samtliga stöd till ideella föreningar finns samlade i ett regelverk "Bestämmelser för stöd till föreningar i Täby kommun", beslutat i kultur- och fritidsnämnden 2012-12-10.

Den 26 januari 2015 gav kommunstyrelsen socialnämnden och kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att se över regelverket för föreningsbidrag och lokalutnyttjande i syfte att utveckla samverkansformer med föreningar och ideella organisationer. Förslag på nytt regelverk skulle enligt beslutet lämnas före sommaren 2015.

Den tidsramen kunde dock inte hållas och socialnämnden beslutade därför i september 2015 om vissa förändringar om bland annat uppföljningsrutiner enbart gällande samverkansbidrag för sociala insatser. Dessa förändringar inkluderades dock inte i regelverket, utan istället togs det fram ett förslag till nya bestämmelser som gäller för både socialnämnden och kultur- och fritidsnämnden.

Remiss och förankring med föreningar

Förslaget till nya bestämmelser skickades ut på remiss till 70 föreningar under hösten 2016. Fem föreningar samt Täby föreningsråd, som representerar drygt 70 föreningar, inkom med synpunkter.

Dialogmöten med kulturföreningar, pensionärsföreningar och föreningar för personer med funktionsnedsättning genomfördes för att följa upp remissvaren och för att förankra ändringar i bestämmelserna. Kommunen har även haft dialogmöte med Täby föreningsråd för att diskutera synpunkter av särskild relevans för barn- och ungdomsföreningar.

2. Förslag till förändringar i regelverket för föreningsbidrag

Förtydligande av regler kring uppföljning och kontroll

I det nu gällande regelverket finns inga uttalade krav på att föreningarna ska lämna in redovisning av den verksamhet de genomfört med stöd av kommunala bidrag. Det förslag till nya bestämmelser som nu läggs fram innebär tydligare

regler för redovisning och uppföljning av beviljade bidrag. Detta innebär att alla föreningar som beviljats bidrag ska redovisa den verksamhet de fått bidrag för. Dessa ska granskas av kommunen och ligga till grund för bedömning av nya bidragsansökningar. Likaså föreslås ett krav på att bifoga senast godkända verksamhetsberättelse, bokslut samt revisionsberättelse till bidragsansökan.

Vilka kriterier som ligger till grund för bedömningen av ansökningar har också förtydligats i förslaget. Dessa kriterier är:

- De positiva effekter som föreningens verksamhet har för Täbys invånare
- Föreningens ekonomiska situation, inklusive eventuella andra bidrag som föreningen mottar, från Täby kommun eller andra finansiärer
- Hur föreningen har använt eventuellt tidigare ekonomiskt stöd från Täby kommun och vilket resultat som har redovisats.

Bidrag till barn- och ungdomsföreningar samt lokalbidrag beviljas enligt färdiga kriterier för utbetalning och omfattas därför inte av de nya reglerna för uppföljning. Uppföljning sker istället genom kontroller och granskning av verksamhetsberättelser eller aktivitetsrapporter.

Tydligare struktur och enklare språk i regelverket

Förslaget till nytt regelverk innebär att det delas in i kapitel utifrån målgrupp för att tydliggöra vilka bidrag som kan sökas för respektive målgrupp. De regler som gäller alla föreningar återfinns i det första kapitlet "Allmänna bestämmelser", medan regler som gäller specifika bidragstyper eller målgrupper återfinns i respektive kapitel.

Bidraget "särskilt bidrag" uppges i nuvarande regelverk vara sökbart för alla föreningar som uppfyller de allmänna bestämmelserna. I praktiken ges det dock endast till barn- och ungdomsföreningar, vilket förtydligas i förslaget till nytt regelverk.

Ordet "samverkansbidrag" föreslås tas bort, eftersom det i praktiken inte fyller något syfte. Flera personer som arbetar med bidragsärenden uppger att benämningen orsakar förvirring, då begreppen föreningsbidrag och samverkansbidrag blandas ihop. Istället föreslås dessa bidrag kallas "bidrag till kulturella insatser" och "bidrag till sociala insatser".

Även språket i regelverket har förenklats och information som inte är relevant för föreningars bidragsansökan har tagits bort, som till exempel beskrivningar av kommunens interna beslutsprocesser för olika bidragsformer.

Synpunkter från föreningar

Den viktigaste förändringen som föreslås, utifrån föreningarnas remissvar, är att bidragsberättigade medlemmar i föreningar för personer med funktionsnedsättning ska omfatta samtliga medlemmar, dvs. inte enbart personer med funktionsnedsättning som gällande bestämmelser anger. I praktiken har det hittills inte gjorts någon skillnad mellan olika typer av medlemmar när bidrag beviljats, eftersom föreningar inte har rätt att kräva in information om diagnos eller funktionsnedsättning från sina medlemmar. Ändringen i bestämmelserna innebär med andra ord en anpassning till gällande praxis.

En annan förändring handlar om föreningars önskemål om att använda andra system än kommunens digitala närvarokort vid rapportering av deltagartillfällen för barn – och ungdomsverksamheten. Rapporteringen ligger till grund för aktivitetsbidragen och idag använder föreningarna olika system. Täby kommun accepterar redan nu andra digitala rapporteringssystem och nya system utvecklas för närvarande av Sveriges kommuner och landsting (SKL) som kan bli aktuella för Täby i framtiden. Istället för att ange ett specifikt rapporteringssystem i bestämmelserna görs en hänvisning till Täby kommuns hemsida där de aktuella anvisningarna för rapporteringen finns.

Synpunkter vid dialogmötena

Vid dialogmötena framkom det att föreningarna ser positivt på de förtydligade reglerna kring uppföljning samt övriga ändringar som har gjorts i bestämmelserna. En viktig fråga för föreningarna är dock att det fortfarande ska vara enkelt att ansöka om bidrag trots högre krav på redovisning och uppföljning. Nya instruktioner för att ansöka via e-tjänst kommer att utvecklas under året och föreningar kommer då ges möjlighet att komma med synpunkter på ansökningsformulärets innehåll.

3. Ny process för beredning och uppföljning av bidrag

Förslaget till de nya bestämmelserna anger att det är resultatet och verksamhetens effekter för Täbys invånare som ska ligga till grund för beviljande av bidrag. Det saknas dock i dagsläget en bedömningsprocess som möjliggör en systematisk bedömning av resultat och måluppfyllelse. Föreningar utgår dessutom inte alltid från bestämmelserna i ansökan vilket leder till ofullständiga ansökningar.

För att underlätta tillämpningen av det nya regelverket har därför en gemensam process för beredning och uppföljning av bidrag utvecklats. Syftet med processen är att skapa ett systematiskt och transparent arbetssätt för beredningar av ansökningar så att det blir tydligt på vilka grunder bidragen beviljas.

4. Effektivt lokalutnyttjande

Beslutet om översyn av regelverket för föreningsbidrag innehåller även ett uppdrag gällande lokalutnyttjande. I tjänsteutlåtandet som ligger till grund för beslutet nämns möjligheten för föreningar att nyttja kommunala lokaler, som till exempel Täby seniorcenter och skollokaler, på kvällar och helger när dessa inte används.

Lokaler och anläggningar för idrottsutövande

Vid årsskiftet 2014/2015 gjordes en enkät om lokaler och anläggningar ("KFN Lokaler och anläggningar NKI 2014"). Den visade att det främsta problemet är brist på olika typer av lokaler och anläggningar för idrottsutövande, framförallt på vardagkvällar då många idrottsföreningar vill ha sina träningar. På helgerna är idrottsföreningar mindre intresserade av att använda lokaler då de ofta har matcher. För att effektivisera lokalutnyttjandet av anläggningar har kommunen en kontinuerlig dialog med idrottsföreningarna.

Utöver idrottslokaler och anläggningar hyr kommunen ut andra lokaler via lokalbokningssystemet. Därutöver finns några lokaler som inte är tillgängliga via lokalbokningssystemet. Dessa lokaler nyttjas redan idag av kulturföreningar, pensionärsföreningar och föreningar för personer med funktionsnedsättning.

Tillgång till kommunala lokaler på tider då de inte används

Kontakter har tagits med föreningar för att undersöka deras intresse av att få tillgång till skollokaler och kommunens seniorcenter på kvällar och helger då dessa inte används. Föreningar för personer med funktionsnedsättning uttrycker främst behov av att lokalerna bör vara anpassade för olika behov, och att de framförallt vill ha bättre tillgång till anpassade lokaler dagtid på vardagar. De pensionärsföreningar som tillfrågats uttrycker främst behov av större lokaler och bättre tillgång till lokaler i Täby kyrkby. Även de vill ha tillgång till lokaler på dagtid, helst vardagar. Intresset från föreningar att använda skollokaler och Täby seniorcenter på kvällar och helger är alltså begränsat. Utifrån denna utrednings resultat lämnas därför inga förslag på åtgärder syftande till ett mer effektivt lokalutnyttjande.